

T. Neville Postlethwaite

1933–2009

Áprilisban kaptuk a szomorú hírt: meghalt Neville Postlethwaite, a Hamburgi Egyetem Összehasonlító Pedagógiai Intézetének tanára, az IEA Társaság hosszú időn át ügyvezető igazgatója. Nagyrészt Neville-nek köszönhető, hogy az Országos Pedagógiai Intézet – Magyarország képviseletében – viszonylag korán (1969) csatlakozhatott a Társasághoz, és részt vehetett nemzetközi, oktatási felmérésekben és értékelésekben. Akkor, a hatvanas évek végén, a hetvenes évek elején a rendszerszintű felmérések pedagógiai és oktatáspolitikai jelentőségét még kevesen ismerték fel nálunk, a tesztek és a kérdőíveket nem engedték az iskolák falain belülre. A survey-metodológiát gyanús eszköznek tekintették. Neki is köszönhető, hogy az IEA révén ablakot nyithattunk a fejlett nyugati országok pedagógiai és oktatáspolitikai törekvéseire. Az IEA-metodológiát később kiterjesztette számos afrikai és távol-keleti országra, ezzel is segítve az oktatás hatékonyságát, minőségét.

De nem csak a nemzetközi felmérések módszertanának fejlesztésében és terjesztésében alkotott maradandót. A Pergamon Press grandiózus, pedagógiai tárgyú sorozatai közül neki jutott a nemzeti iskolarendszerekről szóló vaskos kötet szerkesztése (International Encyclopedia of National Systems. TNP szerk., 2. kiadás, 1995). Ebben 152 ország iskolarendszerének kritikai leírása olvasható. Minden, összehasonlító pedagógiával foglalkozó kutató nélkülözhetetlen könyve. A nemzetközi kooperációt az oktatás minden területén fontosnak és lehetségesnek tartotta. 1972-től az UNESCO főmunkatársa.

Baráti szálak fűzték több magyar oktatáskutatóhoz, pedagógushoz. 1986-ban – mostanáig egyetlen külföldiként – megkapta a Kiss Árpád-émlékérmet. Úgy gondolom, több magyar oktatáskutató nevében is mondhatom, sokat tanultunk tőle, művét és barátságos személyét emlékezetünkben őrizzük.

Báthory Zoltán